

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
Запорізької гімназії № 63
Запорізької міської ради
Протокол від 26.08.2022 р. №13
Голова Геннадій ЦИГАНОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ від 26.08.2022 р. №86р
Директор ЗГ № 63
Геннадій ЦИГАНОВ

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАПОРІЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ №63 ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

ВСТУП

Запорізька гімназія №63 Запорізької міської ради здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту», інших законодавчих актів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, власним статутом.

Запорізька гімназія №63 Запорізької міської ради, у відповідності до ліцензії на провадження освітньої діяльності, виданої згідно Розпорядженню голови обласної державної адміністрації від 04.05.2018, проваджує освітню діяльність за складником освіти - загальна середня освіта; за рівнями освіти: початкова освіта, базова середня освіта.

Орієнтовна кількість класів: 1-4 кл. -12, 5-9 кл. -14. Ліцензований обсяг 628 осіб. Загальна проектна місткість закладу відповідно до норм ДБН В.2.2.3-97:628 осіб; орієнтовна кількість груп дошкільного підрозділу - 7, в т. ч. раннього дошкільного віку - 1, дошкільного віку - 6.

Місія закладу: створення сприятливого освітньо-виховного простору з метою забезпечення якісної дошкільної та шкільної освітньої підготовки та всебічного розвитку здорової і самодостатньої особистості, здатної до творчої діяльності, саморозвитку та самореалізації.

Головною метою закладу є забезпечення реалізації права громадян відповідної території на здобуття загальної середньої освіти.

Головними завданнями Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради є:

- виховання громадянина України;
- забезпечення здобуття учнями освіти на рівні не нижче вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка до подальшої освіти, трудової діяльності;
- виховання у підлітків любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу, а також цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;
  - формування у учнів основних норм загальнолюдської моралі;
- формування особистості учнів, розвиток їх здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- створення умов для соціальної адаптації, подальшої інтеграції в суспільство дітей з особливими освітніми потребами (за потребою).

«Модель» випускника Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради - це особистість, у якій сформовані компетентності відповідно до вимог Державного стандарту початкової, базової середньої освіти та Типових освітніх програм.

У закладі навчання відбувається українською мовою.

Навчальний процес в закладі здійснюється у режимі 5-денного навчального тижня

Призначення освітньої програми Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради - всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадської активності, формування в учнів компетентностей, визначених Законом України «Про освіту».

Результатом реалізації освітньої програми Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради є випускник школи II ступеню, який відповідає «моделі» випускника конкретного навчального закладу.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.
- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів;
- зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітня програма Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради розроблена на 5 років (2022 - 2027 рр), що відповідає тривалості освоєння освіти I- II ступеня в умовах реалізації Державного стандарту початкової освіти та впровадження Державного стандарту Нової української школи на етапі базової загальної середньої освіти.

Освітня програма має наступні розділи:

Вступ.

Розділ I. Забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти в умовах Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради.

Розділ II. Освітня програма школи I ступеня Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради за Державним стандартом початкової освіти (Нова українська школа).

Розділ III. Освітня програма школи II ступеня Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради.

Розділ IV. Навчальний план Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради на 2022-2023 н.р..

З метою забезпечення відповідності положень освітньої програми вимогам Державних стандартів загальної середньої освіти в розділі «Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня» представлено освітню програму, яку розроблено на основі Типових освітніх програм (Нова школа) школи I ступеня.

Відповідно до п.8 статті 15 Закону України «Про загальну середню освіту» на підставі освітньої програми у закладі на кожний навчальний рік складається та затверджується навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу у кожному класі відповідно до мережі школи кожного ступеню навчання. Навчальний план на 2022-2023 н.р. представлено в IV розділі програми.

Розділ «Навчальний план школи та його обґрунтування» підлягає щорічному оновленню по мірі включення в освітній процес нових програм і підручників вносяться корективи до переліку навчальних програм.

Розділ I Забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти в умовах Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради

Одним із базових принципів Нової української школи є уявлення про безперервність освіти. Це означає, що процес виховання, навчання та формування особистості починається відразу від народження і триває пожиттєво. Водночас, держава визнає, що базовими етапами фізичного, психічного та соціального становлення особистості дитини є вік немовляти (до року), ранній вік (1-3 роки), передшкільний вік (3- 6/7 років).

Саме тому дошкільна освіта є обов'язковою первинною складовою частиною системи безперервної освіти в Україні. Держава при цьому визнає пріоритетність дошкільної освіти та забезпечує умови для її здобуття.

Дошкільна освіта на сучасному етапі розглядається як цілісний процес, спрямований на:

- забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб;
- формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Забезпечення неперервності здобуття людиною освіти є можливим за умови реалізації принципів перспективності і наступності між суміжними ланками освіти, зокрема дошкільною і

початковою. З переходом загальної середньої освіти на нові терміни, структуру та зміст навчання актуалізується питання пошуку шляхів забезпечення цілісного розвитку особистості на різних рівнях освіти.

Концептуальні засади реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року проголошують побудову освіти усіх рівнів з максимальним урахуванням індивідуальних фізичних, психологічних, інтелектуальних особливостей дитини кожної вікової групи. Серед ключових компонентів формули Нової української школи:

- новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації дитини в суспільстві;
- наскрізний процес виховання, спрямований на формування соціально-моральних цінностей;
- педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками;
- дитиноцентризм, орієнтація на потреби учня в освітньому процесі;
- нова структура школи, що сприятиме засвоєнню нового змісту і формуванню життєвих компетентностей;
- сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології навчання учнів, освітян і батьків у закладі освіти та поза його межами.

Тенденції розвитку дошкільної та початкової освіти в умовах реформування загальної середньої освіти на засадах Концепції Нової української школи мають багато спільного. Зокрема, гуманізм як норма поваги до особистості, доброзичливе, бережне ставлення до дитини без спонукання і насилля; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини; опора на досягнення попереднього етапу розвитку; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; забезпечення реалізації можливостей дитини тощо.

У Базовому компоненті дошкільної освіти та Державному стандарті початкової освіти визначається пріоритетність особистісно-орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного, середовищного підходів до розв'язання основних завдань дошкільної та початкової освіти. Обидва документи покликані забезпечити становлення особистості дитини, її фізичний, комунікативний, пізнавальний, соціально-моральний, художньо-естетичний, креативний розвиток, набуття нею практичного досвіду.

Державним стандартом початкової освіти окреслені такі ключові компетентності: вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, математична компетентність, компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, інноваційність, екологічна, інформаційно-комунікаційна, культурна, громадянські та соціальні компетентності, підприємливість та фінансова грамотність, навчання впродовж життя. Зазначені компетентності формуються на основі компетентностей, що закладені у дошкільному віці: здоров'язбережувальної, комунікативної, предметно-практичної, ігрової, сенсорно-пізнавальної, природничо-екологічної, художньо-продуктивної, мовленнєвої, соціальної, особистісно-оцінної (згідно Базового компонента дошкільної освіти).

Провідні види діяльності дітей старшого дошкільного віку (спілкування, гра, рухова, пізнавальна, господарсько-побутова, художньо-естетична (ліплення, малювання, аплікація, конструювання, слухання музики, спів, хореографічна, театралізована) мають бути збережені і змістовно збагачені у молодшому шкільному віці. Це дозволить здійснити поступовий перехід до навчання як нового провідного виду діяльності у перший (адаптаційно-ігровий) період початкової освіти. Поряд з іншими, метою цієї діяльності є розвиток різних видів активності дитини, її творча самореалізація, формування нових компетентностей.

Спільними для всіх ключових компетентностей є наскрізні вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами. Основою формування ключових компетентностей дітей у початковій школі є базові якості особистості дитини, набуті у дошкільному віці: спостережливість, допитливість, довільність, самостійність, ініціативність, відповідальність,

чуйність, креативність, міжособистісної позитивної комунікації та інші.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років вирізняється цілісними змінами її особистості, формуванням новоутворень у ході провідної ігрової діяльності, які дозволяють перейти до нової стадії розвитку в іншій соціальній ситуації. У старшому дошкільному віці пріоритетом є формування особистісних якостей дітей.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, здоров'я, здатність до творчого самовираження, критичного мислення та інше. Виникнення в кожному періоді розвитку дитини нової провідної діяльності (навчальної) не означає зникнення тієї, яка була провідною на попередньому етапі.

Відповідно до нового Державного стандарту початкової освіти освітній процес у початковій школі організовується за циклами, з урахуванням вікових особливостей фізичного, психологічного і розумового розвитку дітей 6-10 років. Перший цикл початкової освіти - адаптаційно-ігровий (1-2 класи); другий цикл - основний (3-4 класи). Це нововведення створює передумови поступового психологічно-комфортного переходу дитини від ігри до навчання, які є провідними видами діяльності дітей відповідно дошкільного і молодшого шкільного віку.

Організація освітнього процесу на принципах наступності та перспективності забезпечить всебічний гармонійний розвиток самодостатньої, ініціативної, компетентної особистості на перших суміжних ланках системи безперервної освіти впродовж життя. Реалізація зазначених принципів у закладах дошкільної освіти і початковій школі полягає у забезпеченні єдності, взаємозв'язку та наскрізної узгодженості мети, змісту, методів, форм організації освітнього процесу з дітьми старшого дошкільного та молодшого шкільного віку.

Обізнаність учителів початкових класів із програмами, методами, прийомами розвитку, виховання і навчання старших дошкільників у закладі дошкільної освіти та ознайомлення вихователів старших груп з освітніми програмами, технологіями навчання, що використовуються у першому класі початкової школи, забезпечить умови для уникнення ситуацій форсування або штучного сповільнення природного темпу розвитку дітей. Змістовий і технологічний аспекти здійснення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти і початковій школі мають бути узгодженими з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей.

Елементи навчальної діяльності (учбові інтереси і учбові дії), що формуються у дитини старшого дошкільного віку під час спеціально організованої дорослим навчально-пізнавальної діяльності (заняття), а також у ході будь-яких специфічних для даної вікової групи видах дитячої діяльності у закладах дошкільної освіти, забезпечують успішність оволодіння новими компетентностями. Шкільне навчання, у свою чергу, має забезпечити взаємозв'язок, розширення, поглиблення й удосконалення попередньо отриманих 6 (7)- річними дітьми знань, умінь і навичок, сформованих ціннісних ставлень, існуючого досвіду.

Цілісність процесу особистісного й інтелектуального розвитку дитини можливе за умови забезпечення внутрішнього зв'язку в змісті освітньої роботи, методах педагогічного керівництва, формах організації діяльності у закладі дошкільної освіти і початкових класах закладів загальної середньої освіти.

Одну з ключових позицій у забезпеченні наступності і перспективності в освітньому процесі посідає зв'язок змісту дошкільної і початкової освіти. Він полягає у поступовості й послідовності реалізації чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи. Обов'язкове врахування того рівня розвитку дитини, з яким вона прийшла до першого класу школи, сприятиме органічному, природному збагаченню особистісного розвитку, започаткованому в дошкільному періоді життя, та створить умови для успішного подальшого зростання і переходу дитини з першого рівня освіти до наступного.

Відповідно до основних ідей концепції Нової української школи та положень Державного стандарту початкової освіти з метою забезпечення наступності змісту та уникнення його дублювання в освітніх програмах дошкільної і початкової освіти рекомендується посилити розвивальну і виховну складові освітнього процесу, надати пріоритет соціалізації, моральному вихованню, формуванню мотивів пізнавальної діяльності тощо.

Неприпустимою постає надмірна інтенсифікація інтелектуального розвитку дітей, до якої

схиляються окремі педагоги закладів дошкільної освіти, аргументуючи це попитом батьків щодо необхідності підготовки дитини до навчання у школі.

Державним стандартом початкової освіти навчання дитини писемному мовленню (читання, письмо) передбачено в початковій школі Разом і тим, неприпустимо штучно уповільнювати індивідуальний темп розвитку дитини, не задовольняючи інтереси та потреби старших дошкільників. Доцільною є організація освітнього процесу, орієнтованого на зону найближчого розвитку дитини.

Зміст освітньої роботи з дітьми старшого дошкільного віку реалізується за чинними комплексними програмами розвитку, навчання, виховання, що рекомендовані Міністерством освіти і науки України та орієнтують вихователів на формування особистості дитини, розвиток її творчої спрямованості, розкриття потенційних можливостей.

Діапазон дидактичних методів і прийомів варто розширювати розвивальними іграми і вправами, логічними задачами, проблемними питаннями, ігровими технологіями, що активізують у дітей мислення і уяву. Потрібно організовувати систематичні спостереження, пошуково-дослідну діяльність, використовуючи розвивальне середовище групи/класу.

В освітньому процесі як дошкільного закладу, так і початкової школи провідним постає спілкування дорослого з дітьми у формі діалогу. При цьому, дорослому необхідно визнавати право дитини на ініціативні висловлювання, аргументоване відстоювання своїх пропозицій, право на помилку. Це сприятиме розвитку в дитини активності, ініціативності, почуття власної гідності і самоповаги. Доцільно створювати емоційно значимі ситуації, підтримувати діалогічне спілкування між дітьми. Варто також забезпечити дитині можливість взаємодії та взаємообміну досвідом з однолітками і дорослими. Тоді діти зможуть на основі наявного у них досвіду виявляти ініціативу, творчість, фантазію, відповідальність.

Педагогами закладів дошкільної освіти активізується мислення дітей, сприяти свідомому сприйманню і засвоєнню ними знайомого і нового матеріалу, заохочувати до постановки питань, висування припущень, пошуку самостійних рішень, перевірки їх правильності та інше.

Під час проведення організованої навчально-пізнавальної діяльності важливо систематично використовувати різноманітні класичні та інноваційні педагогічні технології, методи і прийоми, що позитивно зарекомендували себе в сучасній дидактиці, раціонально поєднувати вербальні, наочні та практичні методи.

Важливим засобом забезпечення наступності між дошкільною і початковою освітою є створення і реалізація єдиної, динамічної, перспективної системи конструктивних дій, спільних для управлінців, педагогів та батьків та спрямованих на розвиток, виховання і навчання старших дошкільників і молодших школярів. Для сталого функціонування такої системи важливо налагодити взаємодію між закладами освіти (або відповідних структурних підрозділів закладу освіти) на основі угоди про співпрацю, у якій визначається мета співпраці, права і обов'язки кожного закладу. Угода укладається директорами закладів щороку в червні.

Орієнтовна схема взаємодії закладів освіти має передбачати порядок дій, що корегується з урахуванням фактичних умов і перспектив функціонування закладів освіти (або відповідних структурних підрозділів закладу освіти):

- проведення закладами освіти внутрішнього моніторингу якості освіти (системи послідовних і систематичних заходів, що здійснюються у рамках річного плану роботи з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі освіти, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей);

- обговорення проблемних питань і визначення завдань, що необхідно вирішити на тому чи іншому етапі роботи;

- складання плану і проведення спільних заходів відповідно до визначених завдань за участю адміністрацій і методичних служб закладів освіти, батьків дітей старшого дошкільного віку.

Методична робота щодо забезпечення наступності дошкільної і початкової освіти у відповідних структурних підрозділів закладу освіти здійснюється за інформаційно-просвітницьким і практичним напрямками.

З метою обміну досвідом вихователів закладів дошкільної освіти та учителів початкової школи щодо використання ігрових методів і прийомів, форм організації діяльності дітей,

системи роботи з розвитку мовлення, формування пізнавальних процесів, соціалізації дитини тощо доцільно передбачати індивідуальні та інтерактивні (колективні, колективно-групові, групові) форми методичної роботи. А саме:

- взаємовідвідування вчителями та вихователями відкритих занять (інших форм організації освітньої роботи) з дітьми старшого дошкільного віку та уроків у початковій школі;
- анкетування педагогів закладів освіти з питань забезпечення гармонійного розвитку особистості дитини з метою вивчення потреб у підвищенні майстерності;
- підготовка і проведення спільних педагогічних рад, семінарів-практикумів, засідань «круглих столів», конференцій, консультацій, тематичних виставок тощо;
- організація роботи спільних методичних об'єднань, творчих груп вихователів закладів дошкільної освіти і вчителів початкової школи;
- залучення педагогів закладів дошкільної освіти і початкової школи до участі в спільних педагогічних проєктах, розроблення методичних рекомендацій і порад;
- обмін педагогічним досвідом з різних питань щодо реалізації наступності між дошкільної та початкової ланками освіти;
- сприяння самоосвіті педагогів, підвищення їх фахової майстерності.

Інформаційно-просвітницький аспект взаємодії закладів дошкільної освіти та початкової школи спрямовується на батьків, і на педагогів.

У роботі з батьками передбачається:

- анкетування з питань особистісного зростання дітей, рівня досягнення дошкільної зрілості для надання консультативної допомоги;
- ознайомлення з психологічними закономірностями розвитку дитини старшого дошкільного та молодшого шкільного віку;
- проведення Днів відкритих дверей у закладах загальної середньої освіти;
- проведення Інтернет-консультацій, вебінарів, форумів для батьків;
- організацію роботи «педагогічної вітальні» з питань створення психологічно комфортних умов для сприйняття дитиною нової соціальної ролі школяра; батьківських клубів та інших форм взаємодії закладів освіти і батьків вихованців.

Встановлення зв'язку та творчої співпраці між закладом дошкільної освіти і початковою школою на рівні заходів з дітьми - необхідна умова успішного вирішення завдань наступності.

Практичний аспект співробітництва у цьому контексті передбачає:

- попереднє знайомство вчителів зі своїми майбутніми учнями;
- відвідування вихователями відкритих уроків, позакласних заходів своїх колишніх вихованців-першокласників з метою спостереження за їх розвитком;
- проведення екскурсій;
- організацію спільних тематичних виставок дитячих робіт, вернісажів, конкурсів тощо;
- проведення спільних заходів для дітей старшого дошкільного віку та учнів початкової школи у закладах дошкільної і загальної середньої освіти (театралізованих вистав, відвідування музеїв тощо);
- спільну участь школярів і старших дошкільників у проєктній діяльності та інше.

Узгодженості дій покладена в основу діяльності психологічних служб закладів дошкільної і загальної середньої освіти. Взаємодія закладів дошкільної і початкової освіти у питанні роботи соціально-психологічних служб містить у собі:

- здійснення єдиного психолого-педагогічного контролю за динамікою розвитку дітей;
- дослідження рівня розвитку базових якостей особистості дітей старшого дошкільного віку як умови успішного навчання у початковій школі;
- аналіз умов успішної адаптації учнів першого класу до шкільного життя;
- застосування корекційно-розвивальних методів у роботі з дітьми старшого дошкільного і молодшого шкільного віку, які потребують індивідуального підходу;
- проведення спільних методичних заходів.

Зміст конкретних заходів (теми та питання засідань педагогічних рад, круглих столів, семінарів-практикумів, спільних методичних об'єднань тощо) зазначається у річних планах роботи закладу дошкільної освіти та закладу загальної середньої освіти.

Наступність дошкільної і початкової освіти забезпечується шляхом єдності підходів до організації життєдіяльності дитини шостого та сьомого (восьмого) років життя незалежно від

соціально-педагогічних умов здобуття освіти: заклад дошкільної освіти, перший клас початкової школи, група Центру розвитку дитини, сімейне виховання тощо. Діяльність закладів освіти щодо забезпечення наступності має здійснюватися педагогічними колективами спільно і системно. Об'єднані зусилля педагогічних колективів закладів дошкільної і загальної середньої освіти та батьківської громадськості забезпечить психологічно виважений та успішний для дитини перехід з попереднього рівня – дошкільна освіта, на наступний - початкова освіта.

Розділ II. Освітня програма школи I ступеня Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради за Державним стандартом початкової освіти (Нова українська школа)

Початкова освіта - це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту»,
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», який набирає чинності з 1 вересня 2018 року для здобувачів, що навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- Постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», яка чинна до 1 вересня 2021 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів»;
- наказу МОН України від 20 квітня 2018 року № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»;
- на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Мета діяльності школи I ступеню закладу: забезпечення об'єднаного спільними цілями педагогічного впливу на формування особистості кожної дитини від 6 до 10 років з максимальним врахуванням її актуальних можливостей і потреб найближчого розвитку, збереженням фізичного і емоційного благополуччя.

З урахуванням освітніх запитів населення, кадрового, матеріально - технічного та методичного забезпечення та з метою створення умов для продовження якісного навчання дітей у школі II ступеню організує з 1 класу:

- вивчення мови національної меншини (російської);
- окреме вивчення предметів «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво».

Для реалізації вищезазначених мети та завдань освітній заклад має відповідну кадрову, методичну та матеріально-технічну бази.

Відповідно до чинного законодавства організація освітнього процесу в освітньому закладі

регламентується робочим навчальним планом. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети, які охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу - 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік); 2-4 класів - 2695 годин/навч. рік: 2 класи - 25 годин на тиждень (875 годин/навч.рік); 3 класи - 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 класи - 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік).

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти та/або його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для кожного предмета.

- початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно- гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класах - 35 хвилин, у 2-4-х класах -40 хвилин.

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» та від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли - 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання - фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

I. Загальний обсяг навчального навантаження

Типовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання (за програмою під керівництвом Савченко О.Я.)

Назва освітньої галузі	Кількість годинна рік				
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	Разом

Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі:	315	350	350	350	1365
іншомовна					
Математична	140	140	140	140	560
Я досліджую світ (природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	105	105	105	105	420
Технологічна	35	70	70	70	245
Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	Разом
Мистецька	70	70	70	70	280
Фізкультурна	105	105	105	105	420
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	35	35	70	70	210
Загальнорічна кількість навчальних годин	805	875	910	910	3500
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти	20/700	22/770	23/805	23/805	88/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	875	910	910	3500

II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Мовно-літературна галузь з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас - інтегрований курс «Навчання грамоти»;

2 клас - навчальні предмети «Українська мова», «Читання» або інтегрований курс цих навчальних предметів;

3 клас - навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання»;

4 клас - навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».

Іншомовна освітня галузь реалізується через предмет «Іноземна мова» (англійська).

Математична освітня галузь реалізується через однойменний предмет - «Математика».

Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна освітні галузі реалізуються через інтегрований предмет «Я досліджую світ».

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології».

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу через предмет «Інформатика».

Мистецька освітня галузь реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Фізкультурна освітня галузь реалізується окремими предметами «Фізична культура» і «Ритміка».

Варіативна складова навчальних планів використовується на вивчення «Російської мови».

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень та варіативної складової

окреслено у навчальних планах освітнього закладу.

III. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені відповідним Державним стандартом загальної початкової освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма формує у здобувачів освіти такі *ключові компетентності*:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуваннями математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність

для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень,

- а також, *наскрізні уміння*: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми використовуватимуться внутрішньо-предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

V. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, дитяче волонтерство тощо, які вчитель організовує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державних стандартів та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

VI. Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти в освітньому закладі

1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності: учителі початкової школи, вихователі груп продовженого дня, практичний психолог, соціальний педагог, керівники гуртків, педагог-організатор, асистент вчителя (за потребою).

Педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес, повинні мати відповідну освіту та кваліфікацію відповідно до спеціальності.

Кваліфікаційний рівень педагогів, які викладають в школі I ступеня ЗНВК№63: 12,5 % - педагоги з кваліфікаційною категорією «спеціаліст вищої категорії», 6,25 % педагоги з кваліфікаційною категорією «спеціаліст I категорії», 18,75 % - педагоги з кваліфікаційною категорією «спеціаліст II категорії», посадовий оклад - 37,5 % педагогів; 18,75 % педагогів мають педагогічне звання «старший вчитель» та 6,25 % «вчитель-методист». Педагоги, які будуть викладати в 1х класах пройшли он-лайн навчання на платформі ЕдЕра, очні тренінги.

2. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності передбачає наявність:

- чинних освітніх програм та навчальних планів, за якими здійснюється освітня діяльність;
- навчально-методичних комплексів з окремих галузей;
- демонстраційних, роздаткових та дидактичних матеріалів;
- методичних посібників для вчителів;
- фахових періодичних видань;
- методичних матеріалів для проведення державної підсумкової атестації здобувачів освіти тощо.

3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності включає навчальні класи та ігрові кімнати для учнів початкових класів з відповідним обладнанням навчального і загального призначення, визначеним у наказі МОН України від 13.02.2018 №137 «Про затвердження Примірного переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для навчальних кабінетів початкової школи»), а саме: комп'ютерне обладнання, прилади і пристосування, меблі, друковані засоби навчання, інструменти та інвентар, моделі та муляжі, об'єкти натуральні, обладнання загального призначення тощо).

В кожному класі є роздягальня, для учнів початкових класів облаштовано окремі санвузли. Для учнів I класів обладнані спальні кімнати.

Соціально-побутова інфраструктура передбачає наявність у закладі медичного пункту, харчоблоку, актовий зали, спортивної зали, спортивного майданчику.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2 класах та їх результати не порівнюються із досягненнями інших здобувачів і не підлягають статистичному обліку з боку адміністративних органів управління освітою. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності здійснюється на офіційному веб-сайті закладу освіти.

4. Якість проведення навчальних занять забезпечується, насамперед:

- 1) впровадженням діяльнісного та інтегрованого підходів до організації освітнього процесу;
- 2) впровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Технологія проектного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;
- 3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;
- 4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

5. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульовального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих вербальному, формульовальному оцінюванню, у 3-4 - формульовальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формульовальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

VII. Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня

1) інваріантна складова

№ п/п	Назва навчальної програми (розміщено: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli)
1.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 класи.
2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 класи.
3.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (іншомовна освіта). Англійська мова (до програми Савченко О.Я.)
4	Освітня програма початкової школи за освітньою технологією «Росток»

5	Ритміка. Програму розглянуто на засіданні методичного об'єднання вчителів початкових класів. Затверджено авторську робочу програму педагогічною радою №10 від 28.08.2020р.

б) варіативна складова

№ п/п	Назва навчальної програми (розміщено: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli)
1.	«Розвиток продуктивного мислення». 1-4 класи, автор О.Гісь. За програмою курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів

Розділ III. Освітня програма школи II ступеня Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради

Базова освіта - це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеню (базова освіта) розроблена відповідно до:

- Закону України «Про освіту»,
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»,
- наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Мета базової загальної середньої освіти — розвиток і соціалізація особистості учнів, формування їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів.

З урахуванням освітніх запитів учнів, батьківської громадськості; кадрового, матеріально-технічного та науково-методичного забезпечення та з метою створення умов для продовження якісного навчання дітей у школі III ступеню заклад організує:

- збільшення годин на вивчення предметів інваріантної складової: українська мова, англійська мова, математика, алгебра, геометрія;
- вивчення курсів за вибором Сучасна українська літературна мова: морфологія, Практикум з правопису української мови, Синтаксис складного речення, Нестандартні методи розв'язування деяких рівнянь вищих ступенів, Стежками козацької звитяги;
- навчальний предмет етика;

Для реалізації вищезазначеної мети освітній заклад має відповідну кадрову, методичну та матеріально-технічну бази.

I. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

II, Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів складає 6020 годин/навчальний рік: для 5-х класів - 1085 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік, для 7-х класів - 1225 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік, для 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік.

Розподіл навчального навантаження у 5-9 класах здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Для 5-х класів (нумерація 2022/2023 навчального року) рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено

відповідно до базових навчальних планів (додаток № 1 до Наказу МОН України від 19.02.2021 р. №235).

Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти»).

Для 6-9 класів (нумерація 2022/2023 навчального року) рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (таблиця №1 Наказ МОН України від 20.04.2018 р. №405), які відповідають вимогам Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, який затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392.

Навчальний план 5-х класів (нумерація 2022/2023 навчального року) розроблено на підставі типового навчального плану, затвердженого Наказом МОН України від 19.02.2021 р. №235 (додаток № 1).

Навчальний план 6-9-х класів ЗГ№63 (нумерація 2022/2023 навчального року) розроблено на підставі типового навчального плану, затвердженого Наказом МОН України від 20.04.2018 р. №405 (таблиця №1).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ЗГ№63 (розділ IV), складеному відповідно до таблиці 1-6-9 класи, Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня". Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури, суспільствознавство, мистецтво, математика, природознавство, технології, здоров'я і фізична культура.

Таблиця 1
до Типової освітньої програми (наказ
МОН України від 20.04.2018 № 405)

**Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3
Разом		26,5+3	28+3	28,5+3	30+3

Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	3,5	2,5	3	3
Гранично допустиме навчальне навантаження	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для кожного предмета.

У школі II ступеню може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативних вимог.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків.

III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічна послідовність їх вивчення

Мовно-літературна галузь у навчальних планах ЗГ№63 реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Іноземна мова» (англійська), «Зарубіжна література».

Освітня галузь «Суспільствознавство» в ЗГ№63 з урахуванням вікових особливостей учнів реалізується через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

5 клас навчальний предмет «Вступ до історії»;

6 клас - «Інтегрований курс: Історія України. Всесвітня історія»;

7 - 8 клас - навчальні предмети «Історія України», «Всесвітня історія»;

9 клас - навчальні предмети: «Правознавство», «Історія України», «Всесвітня історія».

Освітня галузь «Мистецтво» в ЗГ№63 реалізується через окремі навчальні предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» в 5, 6, 7 класах та через інтегрований курс «Мистецтво» в 8, 9 класах.

Математична освітня галузь в ЗГ№63 реалізується в 5, 6 класах через предмет - «Математика», в 7 - 9 класах через навчальні предмети алгебра та геометрія.

Освітня галузь «Природознавство» в ЗГ№63 з урахуванням вікових особливостей учнів реалізується через навчальний предмет «Природознавство в 5 класі, через навчальні предмети «Біологія», «Географія» в 6, 7, 8, 9 класах, , через навчальні предмети «Фізика», «Хімія» в 7, 8, 9 класах.

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальні предмети «Технології» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» через навчальні предмети «Фізична культура» та «Основи здоров'я».

Вивчення регіональних курсів «Історія рідного краю» в 5, 8-х класах буде забезпечено шляхом засвоєння учнями змісту навчального матеріалу регіонального курсу у ході викладання базових предметів «Історія України», «Екологія рідного краю» - в курсах "Біологія" під час вивчення на уроках місцевого матеріалу.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень та варіативної складової окреслено у навчальних планах ЗГ№63 (Розділ IV, таблиця 3).

Предмети, на які виділено не цілу кількість годин, викладаються протягом семестру, згідно до наказу.

IV. Очікувані результати навчання (компетентності) здобувачів освіти, визначені Державним стандартом закладів загальної середньої освіти II ступеня.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках базової загальної освіти. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти II ступеня формує у здобувачів

освіти такі *ключові компетентності*:

1) Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами. *Уміння*: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.

2) Спілкування іноземними мовами. *Уміння*: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. *Ставлення*: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

3) Математична компетентність. *Уміння*: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. *Ставлення*: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.

4) Компетентності у галузі природничих наук. *Уміння*: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. *Ставлення*: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.

5) Інформаційно-цифрова компетентність. *Уміння*: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. *Ставлення*: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.

6) Уміння вчитися впродовж життя. *Уміння*: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. *Ставлення*: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.

7) Ініціативність і підприємливість. *Уміння*: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. *Ставлення*: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних

ідей інших.

8) Соціальна і громадянська компетентності. *Уміння:* висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. *Ставлення:* ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

9) Обізнаність і самовираження у сфері культури. *Уміння:* грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). *Ставлення:* культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.

10) Екологічна грамотність і здорове життя. *Уміння:* аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. *Ставлення:* усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, пераційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

V. Форми організації освітнього процесу

Основною формою організації освітнього процесу в ЗГ№63 є урок, як форма організації освітнього процесу, при якій педагог протягом точно встановленого часу керує колективною

пізнавальною та іншою діяльністю постійної групи учнів з урахуванням особливостей кожного з них, використовуючи види, засоби і методи роботи, що створюють сприятливі умови для того, щоби всі учнів опанували основи досліджуваного предмета безпосередньо у процесі навчання, а також для виховання пізнавальних здібностей та духовних сил школярів, формування ключових компетентностей. Вимоги до уроку, як основної форми організації освітнього процесу у закладі, наступні:

- використання новітніх досягнень науки, передової педагогічної практики, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу;
- реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил;
- забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їх інтересів, нахилів, потреб;
- установлення усвідомлюваних учнями міжпредметних зв'язків;
- зв'язок з раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів;
- мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність та емоційність усіх етапів освітнього процесу;
- ефективне використання педагогічних засобів;
- зв'язок з життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів;
- формування ключових компетентностей;
- ретельна діагностика, прогнозування, проектування і планування кожного уроку.

У залежності від дидактичних цілей і ланок освітнього процесу, реалізованих на уроці, у закладі використовуються наступні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та /або оцінювання досягнення компетентностей
- корекції основних компетентностей
- комбінований урок.

Під час конструювання уроку на основі кожної ланки освітнього процесу вчитель може використовувати наступні його видові типи або їх елементи: навчальна лекція, конференція, диспут, консультація, семінар, віртуальна подорож, форум, квест, інтегрований урок, відео-урок, проблемний урок, ділова гра, урок-конкурс, рольова гра.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Відповідно до Державного стандарту базової загальної середньої освіти, в ЗГ№63 створені передумови для всебічного розвитку особистості, для індивідуалізації та диференціації навчання, запровадження особистісно орієнтованих педагогічних технологій, формування ключових компетентностей учнів.

В 5 класах ЗГ№63 (нумерація 2022-2023 навчального року) освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей. їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою ЗГ№63 та відображаються в освітній програмі закладу. Вибір форм залежить від наявності у ЗГ№63 необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також

форм здобуття освіти.

За потреби ЗГ№63 може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у ЗГ№63. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками ЗГ№63 у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою ЗГ№63, затверджується її директором та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в ЗГ№63 за необхідності формуються класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

В 6-9 класах (нумерація 2022-2023 навчального року) при викладанні предметів відповідної освітньої галузі вчителі добирають форми та методи організації навчальної діяльності учнів, які сприяють формуванню ключових компетентностей школярів.

Відповідно до навчального плану ЗГ№63 освітні галузі:

1. **Мови і література.** Базові предмети - українська мова, українська література, зарубіжна література, англійська мова.
2. **Суспільствознавство.** Базові предмети- історія, суспільствознавство, історія України, Всесвітня історія, правознавство, основи економіки, інтегровані курси «Людина і суспільство», «Громадянська освіта».
3. **Математика.** Базові предмети - математика, алгебра та геометрія.
4. **Природознавство.** Базові предмети - природознавство, фізика, біологія, хімія, географія.
5. **Технології.** Базові предмети (технології) та профільні предмети (інформатика, інформаційні технології).
6. **Мистецтво.** Базові предмети (мистецтво) та профільні предмети (художня культура, мистецтво).
7. **Здоров'я і фізична культура.** Базові предмети фізична культура. та профільні предмети (фізична культура, основи здоров'я).

Вибір форм організації навчання залежить від особливостей змісту предмета, конкретних цілей заняття, навчальних можливостей учнів, способів керівництва вчителем пізнавальною діяльністю учнів. Враховуючи вище зазначене, класифікація форм організації навчання учнів здійснюється вчителями-предметниками ЗГ№63 за різними критеріями, наведеними у таблиці

Освітня галузь	Загальні форми організації навчання в гімназії		
Мови і літератури. Суспільствознавство. Математика. Природознавство. Технології. Мистецтво. Здоров'я і фізична культура.	1. Урочна	Фронтальна	Предметні тижні, вечори, інтелектуальні та спортивні змагання, олімпіади. проектна
	2. Позаурочна	Групова	Робота у парах, групах, ланках: консультації. самоосвіта.
		Індивідуальна	Тьюторство, Менторство, самоосвіта.
	Конкретні форми організації навчання в гімназії		
Мови і літератури. Суспільствознавство. Математика. Природознавство. Технології. Мистецтво. Здоров'я і фізична культура.	- урок (типи уроків):	- формування компетентностей: розвитку компетентностей; - перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей - корекції основних компетентностей: - комбінований урок.	

	- лабораторна робота (дослідницька). - лабораторно-практичні заняття. - семінарське і факультативне заняття. - дидактична гра. - залік. - колоквіум. - практикум. - співбесіда, - гурткова робота. - шкільні олімпіади. - конкурси. - державна підсумкова атестація. - домашня робота учнів.	

Освітня галузь	За дидактичними цілями	
	Форми організації навчально – виховного процесу в гімназії	Різновиди форм організації навчально – виховного процесу в гімназії
Мови і літератури. Суспільствознавство. Математика. Природознавство Технології. Мистецтво. Здоров'я і фізична культура.	- ігрові форми	- імітаційні і рольові. - ситуативно-рольові, - змагання. квест;
	- форми трудової діяльності	- навчальна практика, - робота у гуртках, факультативах, секціях;
	- форми спілкування	- пряме, - опосередковане.
	- наочні форми	- демонстрації, - виставки. - презентації, - оглядова екскурсія
	- словесні форми	- дискусія. - диспут, - виступ. - семінар. - конференція
Мови і літератури. Суспільствознавство. Математика. Природознавство. Технології. Мистецтво. Здоров'я і фізична культура.	- практичні форми	розв'язування задач, тренувальні вправи, конспектування, лабораторно-практичні заняття, дослідницька діяльність, пошукова діяльність (мистецькі проекти) та творчого (виконання живописних та графічних композицій, театралізацій тощо) характеру, складання синхронних, хронологічних таблиць, побудова діаграм, графіків, оформлення матеріалів досліджень, бесіда за текстом, робота із історичними документами, випереджальне читання тексту, складання розповіді за ключовими словами, групування фактів та узагальнення на основі групування кількох текстів, робота з картами. складання розповіді за ілюстраціями, анкетування, робота з сигнальними картками, мета план

Мови і літератури. Суспільствознавство. Математика. Природознавство. Технології. Мистецтво. Здоров'я і фізична культура.	- форми самостійної роботи	- робота з текстом та іншими видами інформації, - пошукова діяльність. - пошук інформації в інтернеті. - написання творів (міркування, оповідання, портрет) та есе, - написання переказів. - складання біографічних довідок. - самостійне вивчення тексту, - тести. - розв'язування задач, - лабораторна робота. - дослідницька робота
Мови і літератури. Суспільствознавство. Математика. Природознавство. Технології. Мистецтво. Здоров'я і фізична культура.	- форми контролю	- письмовий та усний контроль, - підсумковий, - тематичний. - поточний, - вхідний контроль. - практичні заняття та заняття практикуму, - навчально-практичні заняття. - залік. - співбесіда. - контрольні-практичні завдання

Форми організації освітнього процесу в ліцеї можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

VI. Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти в освітньому закладі

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Відповідно до затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» Державного стандарту)- базової середньої освіти, з урахуванням рекомендацій методичного листа МОНУ №4.5/2303-21 від 06.08.2021 та з урахуванням «Рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» (наказ МОНУ від 01.04.2022 №289),закладам освіти надано право та рекомендовано вільно обирати форми, зміст та способи оцінювання, що має бути зафіксоване рішенням педагогічної ради.

Ці рекомендації розроблені для учнів 5-х класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою. За умови використання власної шкали заклад має визначити правила переведення загальної оцінки результатів навчання семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством, для виставлення у Свідоцтві досягнень. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання.

Свідоцтво досягнень (Додаток 1) відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Надана форма Свідоцтва досягнень є орієнтовною, перелік предметів та інтегрованих курсів визначається закладом освіти відповідно до затвердженої освітньої програми.

Перед друком Свідоцтва досягнень рекомендовано видалити зайві рядки або підкреслити назви курсів відповідно до освітньої програми закладу освіти.

Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом освіти. Рекомендовано позначати особливо виражені

наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого вміння. Педагогічні колективи можуть виробляти власні способи спостереження за розвитком наскрізних умінь і застосовувати у тому числі вербальні характеристики замість позначки. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу.

Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу. Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року. Рекомендується у класних журналах і в Свідоцтві перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результатів навчання зазначати першу літеру («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві рівня досягнень орієнтовних критеріїв оцінювання результатів навчання з предметів (Високий, Достатній, Середній, Початковий) або за допомогою виставлення відповідних балів.

Рекомендовано систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень.

Визначення досягнень учнів у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) з зазначених вище галузей нададуть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю. За рішенням педагогічної ради заклад освіти може відмовитись від оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» або визначити власну шкалу

оцінювання.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю у закладах загальної середньої освіти є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю - навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. При цьому акцент робиться на важливості урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання пропонується здійснювати на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання може здійснюватися за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання.

Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати.

Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Запропоновані загальні критерії оцінювання результатів навчання є орієнтовними і можуть бути застосовані в частині, що відповідає очікуваним результатам навчання, визначеним відповідною навчальною програмою. Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі. Орієнтовні критерії з кожного навчального предмета можуть міститися в навчальних програмах дисциплін і конкретизуються в освітній програмі закладу освіти.

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі

висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ
(наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №329 від 13 квітня 2011 року;
зареєстровано в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за №566/19304)

Рівні навчальних досягнень	бал	Вимоги до знань, умінь і навичок учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу: з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, формулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

**СИСТЕМА ТА ІНСТРУМЕНТИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТИ**

Міжнародною організацією зі стандартизації ISO прийняте таке визначення якості: «Якість-сукупність характеристик об'єкта, що відносяться до його здатності задовольняти встановлені та передбачувані потреби».

Наведена дефініція поняття «якість» прийнята у освітній програмі ЗГ№63.

Враховуючи, що метою освітньої діяльності в цілому є формування компетенцій у учнів та виходячи з наведеної дефініції поняття якості, **якість освіти слід розуміти як комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично**

ефективне формування компетентності та професійної свідомості. Ця дефініція поняття «якість освіти» прийнята у освітній програмі ЗГ№63. Відповідно, в комплексі характеристик «якість освіти» можна виділити три групи характеристик:

- характеристики якості потенціалу досягнення мети освіти;
- характеристики якості освітнього процесу, спрямованого на досягнення мети освіти;
- характеристики якості результату освіти.

Якість потенціалу досягнення мети освіти в ЗГ№63 можна охарактеризувати через наступні характеристики:

- відповідність матеріально-технічної бази реалізації освітньої програми її цілям;
- якість кадрового забезпечення реалізації освітньої програми;
- відповідність учнів вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- якість інформаційно-методичної бази навчально - виховного процесу.

Якість освітнього процесу в ЗГ№63 доцільно визначати через наступні характеристики:

- відповідність змісту освіти вимогам чинних Державного стандарту освіти та навчальних програм;
- відповідність освітніх технологій, які застосовуються в освітньому процесі, його цілям;
- якість організації освітнього процесу та управління ним;
- якість системи мотивації викладацького складу на творчість та ефективність педагогічної роботи;
- якість системи мотивації учнів до освіти;
- дотримання медико -санітарних вимог до організації навчально -виховного процесу.

Якість результату освіти в умовах ЗГ№63 можна визначати через такі характеристики:

- сформованість ключових компетенцій відповідно до року навчання, ступеня освіти;
- готовність учнів до усвідомленого, з врахуванням власних індивідуальних здібностей та особливостей, вибору подальшого напрямку професійного становлення в системі закладів вищої освіти;
- рівень конкурентоспроможності випускників під час вступу до закладів вищої освіти;
- рівень оволодіння випускниками навичками самоосвіти.

Основним інструментом системи внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗГ№63 є **моніторинг якості освіти.**

VII. Перелік навчальних програм для учнів 5 класів (загальна середня освіта II ступеня) –затверджені наказами МОН від 19.02.2021 № 235, додаток 5

№п/п	Назва навчальної програми
1.	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В. П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
2.	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б.)
3.	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» («ШКОЛА РАДОСТІ», автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В. та ін.),
4.	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М.С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)

5.	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Немировський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.)
6.	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
7.	Модельна навчальна програма "Пізнаємо природу" (інтегрований курс) для закладів загальної освіти (автор: Коршевніук Т.В.)
8.	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.)
9.	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Майорський В. В., Піскарьова І. О., Щупак І. Я.).
10.	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакоцько В. В.).
11.	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
12.	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г. А. , Боляк А.А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)
13.	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.).

Перелік навчальних програм для учнів 6 - 9 класів (загальна середня освіта II ступеня)-затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407

№	Назва навчальної програми
1.	Українська мова (МОН України -2017)
2.	Українська література (МОН України -2017)
3.	Біологія (МОН України -2017)
4.	Всесвітня історія (МОН України -2017)
5.	Географія 6-9 класи навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, (МОН України -2017)
6.	Інформатика -5-9 класи (МОН України -2017)
7.	Історія України (МОН України -2017)
8.	Математика - 5-9 навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, (МОН України -2017)
9.	Мистецтво (МОН України -2017)
10.	Основи здоров'я (МОН України -2017)
11.	Природознавство - 5-ти класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, (МОН України -2017)
12.	Трудове навчання (МОН України -2017)
13.	Фізика (МОН України -2017)
14.	Фізична культура (МОН України -2017)
15.	Хімія (МОН України -2017)

Погоджено
Рада Запорізькій гімназії № 63
Протокол від «26» 08.2022р. № 1
Голова Ради ЗГ№63
_____ **О.А. Пономаренко**

Затверджено
наказ від «26»08.2022 р.№86р
по Запорізькій гімназії № 63
Запорізької міської ради
Директор ___Геннадій ЦИГАНОВ

Робочий навчальний план
Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради
на 2022-2023 навчальний рік

м. Запоріжжя
2022 р.

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка

II. Таблиці навчального плану:

Таблиця № 1. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р. школи I ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання; в основі-Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» від 21.02.2018р. № 87, Типової освітньої програми для закладів загальної освіти під керівництвом Савченко О.Я., затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 року №1272 "Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти". Затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018р. та Лист МОН України від 25.05.2018р. № 1/9-344 «Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти» «Росток», лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» комісії з педагогіки та методики початкового навчання науково-методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №2 від 26.02.2019р.);

Таблиця № 2. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р. школи I ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання; в основі-Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» від 21.02.2018р. № 87, Типової освітньої програми для закладів загальної освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018р., затвердженого наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019р. № 1273

Таблиця №3. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р. класів інклюзивної освіти школи I ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання; в основі-Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» від 21.02.2018р. № 87, Типової освітньої програми для закладів загальної освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018р., затвердженого наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019р. № 1273

Таблиця №4. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р. 5-х класів НУІШ школи II ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання-в основі таблиця 1 додатку до наказу МОН України від 19.02.2021р.№ 235

Таблиця №5. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р. 6-7 класів школи II ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання-в основі таблиця 1 додатку до наказу МОН України від 20.04.2018р.№ 405

Таблиця №6. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р.. 8-9 класів школи II ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання-в основі таблиця 1 додатку до наказу МОН України від 20.04.2018р.№ 405

Таблиця №7. РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2021-2022 н. р. дошкільного підрозділу загальноосвітнього напрямку груп раннього дошкільного віку (3-6-го р. життя) - освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Богданець Білоскаленко Н.І. та ін.)-2016.

Пояснювальна записка
до робочого навчального плану Запорізької гімназії № 63
Запорізької міської ради
на 2022-2023 навчальний рік

Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської -це навчальний заклад, що має в своєму складі дошкільний підрозділ та школу I-II ступенів з кількістю класів- 26, учнів в них-739; кількість дошкільних груп та груп раннього дошкільного віку-7; вихованців в них-120.

Орієнтовна кількість: дошкільних груп-6 ; груп раннього дошкільного віку-1.

Орієнтовна кількість вихованців:

дошкільні групи -105; групи раннього дошкільного віку-15.

Орієнтовна кількість класів: 1-4 кл.- 12; 5-9 кл.-14.

Орієнтовна кількість учнів: 1-4 кл.- 350; 5-9 кл.-389.

Метою діяльності закладу є формування знань, умінь, практичних навичок в учнів та вихованців в обсязі, передбаченому державним стандартом. При цьому заклад керується в своїй діяльності загальнолюдськими принципами, здійснює диференціацію та індивідуалізацію навчання для розвитку та реалізації духовного, фізичного та інтелектуального потенціалу особистості учнів та вихованців.

Заняття в закладі в 2022-2023 н.р. проводяться в одну зміну, тривалість уроків у перших класах-35 хвилин; у других-четвертих класах-40 хвилин; у п'ятих-дев'ятих класах-45 хвилин.

Тривалість перерв-10 хвилин, двох великих перерв-по 20 хвилин кожна .

Тривалість занять для різних вікових категорій дітей дошкільного підрозділу складено згідно вимог освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина»(наук. кер. Проєкту-Огнев'юк В.О., авт. Колектив - Беленька Г.В., Богініч О.Л., Богданець-Білокаленко Н.І. та ін.)-2016р.

Між організованими заняттями передбачено перерви згідно п.106 Санітарних правил влаштування і утримання дитячих дошкільних закладів №3231-85, під час яких здійснюється підготовка до занять, проводяться фізкультурні паузи з метою перешкоджання втомлюваності дітей.

У дошкільному підрозділі кількість занять у першій половині дня складає:

- 3 р. ж. – 2 заняття тривалістю 10-15 хвилин кожне;
- 4 р. ж. – 2 заняття тривалістю 15-20 хвилин кожне;
- 5-6 р. ж. – 2-3 заняття тривалістю 20-25 хвилин кожне.

Кількість занять на тиждень у групі 5 р. ж. становить 14,5 занять.

Навчальний план Запорізького навчально-виховного комплексу№ 63 Запорізької міської ради Запорізької області розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», який набирає чинності з 1 вересня 2018 року для здобувачів, що навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», яка чинна до 1 вересня 2026 року для здобувачів, що навчаються за програмами одинадцятирічної повної загальної середньої освіти,;
- Наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів»;
- Наказу МОН України від 20 квітня 2018 року № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»;
- на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.;

- на основі освітньої програми початкової школи. Педагогічна технологія «Росток» Цикл І (1-2 класи). Лист МОН України від 25.05.2018 р. № 1/9-344 «Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти», ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» комісії з педагогіки та методики початкового навчання науково-методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №9 від 14.06.2018р.);

- на основі освітньої програми початкової школи. Педагогічна технологія «Росток» Цикл ІІ (3-4 класи) (програма «Українська мова 3-4 клас»). ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» комісії з педагогіки та методики початкового навчання науково-методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №2 від 26.02.2019р.);

- Наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня";

- Наказу МОН України від 19.02.2021р.№ 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти »

Робочий навчальний план розроблений в структурі дошкільної, початкової та базової шкільної освіти, адаптований до структури комплексної диференціації навчальної діяльності дитини.

Згідно з запитом батьківської громади в 1-А, 2-А, 3-А та 4-А класах навчання проводиться - на основі освітньої програми початкової школи- педагогічної технології «Росток» Цикл І (1-2 класи) та Цикл ІІ (3-4 класи). 1-А клас навчальні предмети: математика, українська мова (навчання грамоти) та інформатика; 2-А клас навчальні предмети: математика, українська мова (навчання грамоти), навколишній світ та інформатика; 3-А математика та українська мова, інформатика; 4-А клас навчальні предмети: математика та українська мова.

Зміст навчально-виховного процесу в дошкільному підрозділі визначається базовим компонентом дошкільної освіти. Навчальний план дошкільного підрозділу розроблений на підставі методичних рекомендацій МОН України (лист № 1/9-306 від 06.06.2005р. «Організація та зміст навчально-виховного процесу в дошкільних навчальних закладах») та наказів Міністерства освіти і науки молоді та спорту України від 10.06.2011р. № 572, із змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2014 № 460; від 03.04.2012р. № 409 (в редакції наказу МОН України 29.05.2014 №664), зі змінами згідно з наказом МОН України від 12.12.2014 № 1465; від 27.08.2010р. № 834, зі змінами, внесеними наказом МОН України від 29.05.2014 № 657.

Виходячи з наявності в 1-му, 2-му, 3-му та 4-му класах початкової школи та у 6-му, 7-му та 9-му класах основної школи дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, з метою впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 р. № 607 та Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26.07.2018 №815, робочий навчальний план закладу враховує потреби інклюзивної освіти.

Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей та мови навчання сформовано Таблиця 3 та Таблиця 4 ; Робочого навчального плану (додатки №8, №10, №12 до наказу МОН України від 25.06.2018 року № 693), та Таблиця 7 та Таблиця 8 (таблиця №13, №16 до наказу МОН України від 12.06.2018 року № 627),що містять інваріантну складову та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Інваріантна складова в класах інклюзивної освіти включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів.

Основними напрямками корекційно-розвиткової роботи в 1-Б, 2-Б, 3-Б, 4-Б, 6-А, 7-А та 9-Б класах інклюзивної освіти визначено :

- для дітей із затримкою психічного розвитку- розвиток психомоторики, розвиток мовлення, розвиток емоційно-вольової сфери, формування пізнавальної, навчальної та предметно-практичної діяльності;

- для дітей з порушенням опорно-рухового апарату- корекція порушень психофізичного розвитку, корекція мовлення, ЛФК.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається 1-го вересня святом-День Знань-і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр - з 1 вересня по 23 грудня 2022 року; II семестр- з 16 січня 2023 року по 30 червня 2023 року.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули-орієнтовно:

- осінні - з 24 жовтня по 30 жовтня 2022 року;
- зимові - з 26 грудня 2022 по 13 січня 2023 року;
- весняні - з 27 березня по 31 березня 2023 року.

Закінчується навчальний рік проведенням річного оцінювання навчальних досягнень учнів усіх класів та державної підсумкової атестації випускників початкової, основної школи.

Відповідно до вимог Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 № 1369 (далі – МОН України), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за № 8/32979, перелік предметів для проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової, основної школи, форму та терміни проведення визначаються Міністерством освіти і науки України.

Доцільність проведення навчальних екскурсій та навчальної практики згідно Листа МОН України від 06.02.2008р. №1/9-61 розглянуто на засіданні педради закладу (протокол №7 від 12.06.2017 р.), відповідно до нього, навчальні екскурсії та навчальна практика учнів в 1-8-х та 10-х класах **проводяться протягом навчального року (все, що передбачено програмою) у зв'язку з необхідністю уникнення перевантажень учнів та відсутності фінансування організації транспортних перевезень для змістовного проведення навчальних екскурсій та навчальної практики в умовах географічного місця розташування ЗГ№63.**

Мова навчання в 1-9 класах та виховання в групах дошкільного підрозділу-українська. В 5-9-х класах російську мову як предмет вилучено з робочого навчального плану за запитом батьків та через відмову учнів вивчати її як мову держави -агресора. На 2022-2023 навчальний рік – російську мову замінено у навчальних планах з огляду на необхідність підсилення інших, більш корисних предметів: історії України, математики, англійської мови тощо.

Методичний супровід реалізації змісту навчально-виховної діяльності спрямований на відповідність до вимог сучасного розвитку суспільства щодо провадження інклюзивної освіти в умовах шкільного та дошкільного підрозділів закладу.

Інваріантна частина навчального плану дошкільного підрозділу забезпечується для груп раннього дошкільного віку (3-го року життя), груп молодшого дошкільного віку (4-го року життя), середніх груп дошкільного віку (5-го року життя) та старших груп дошкільного віку (6-го року життя) – реалізацією освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. Проекту-Огнев'юк В.О., авт. колектив- Беленька Г.В., Богінч О.Л., Богданець-Білокаленко Н.І. та ін.)-2016р.;

На початку, після першого півріччя (за потребою) та в кінці навчального року в групах проводяться: діагностика життєвих досягнень дітей, які гарантують дитині адаптацію до життя, здатність орієнтуватися в ньому, адекватно реагувати на явища, події, людей.

Інваріантна складова навчального плану сформована відповідно до типових освітніх програм.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової,
- запровадження регіональних курсів,

- індивідуальні заняття та консультації.

В 5-9-х класах школи II ступеня, з метою досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти, створення оптимальних умов для професійного самовизначення та подальшої самореалізації учнів, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу, враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів, **інваріантна та варіативна складові навчального плану школи II ступеню освіти** визначаються наступним чином:

Інваріантна складова навчального плану школи I-II ступеня:

- **на формування ключової компетентності спілкування державною мовою**, з метою формування мовної компетентності, наскрізного уміння читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово в 3-х та 4-А класах, відповідно до запиту батьків, введено додатково 0,5 години з української мови та 0,5 години літературного читання;
- на формування високої читацької та загальної культури та подальшого навчання учнів в інваріантній складовій на вивчення української мови введено додатково в 6,8-х класах- по 0,5 години, у 7,9-х класах- по 1 годині.;
- **на формування математичної компетентності учнів**, підготовку до навчання за математичним профілем в школі II ступеня, в інваріантній складовій на вивчення математики введено в 3-Б та 4-Б, 4-В класах додатково 1-у годину та в інваріантній складовій виділено 1 годину викладання предмету «Розвиток продуктивного мислення» в 1-х, 2-х та 4-х класах; в інваріантній складовій на вивчення математики введено в 6-х класах додатково 2 години, в 7-9-х класах по 1-й годині- на вивчення алгебри та у 7,8-і класи-по 1 годині, у 9-х класах-по 0,5 години- з геометрії;
- **на формування історичної компетентності учнів** в інваріантній складовій у 9-х класах введено по 0,5 год. з всесвітньої історії;
- **на формування природничої компетентності** учнів школи II ступеня в інваріантній складовій додатково виділено по 0,5 год з хімії у 7-х класах, у 8-х класах по 1 год. фізики.

Варіативна складова навчального плану школи I-II ступеня:

- з метою **формування у дітей обізнаності і самовираження у сфері культури, соціальної компетентності, громадянської відповідальності**, у відповідності до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеню у 6-х класах відведено 1-у годину варіативної складової робочого навчального плану на вивчення етики як предмету світоглядного спрямування.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом МОН України від 20.02.2002р. №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл, груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів».

Освітня галузь «Мистецтво» з 1 по 4 клас та в 6-7-х класах викладається окремими курсами «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

Предмети, на які виділено не цілу кількість годин, в 1-4 класах викладаються через тиждень, в 5-9 класах викладаються по семестрам.

Відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Постанови МОЗ України від 22.08.2020 № 50 "Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти у період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби COVID-19), наказу МОНУ № 621 від 08.05.2019, яким затверджено «Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного

класу", Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року №1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року №8/32979, «Положення про дистанційне навчання» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 №466 зі змінами за Наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 761), «Освітньої програми ЗНВК №63 на 2021-2022 рр.» , наказу по закладу від 28.09.2020 №178р «Про затвердження рішень педагогічної ради ЗНВК№63 від 28.08.2020 (протокол№7)», в Запорізькому НВК№63 розроблено Стратегію організації освітнього процесу Запорізького навчально-виховного комплексу №63 Запорізької міської ради Запорізької області під час навчання з використанням елементів дистанційної освіти, де перебачено декілька варіантів організації навчально – виховного процесу з використанням елементів дистанційного навчання.

Відповідно до постанови КМУ від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», організація освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в регіоні та населеному пункті. Структура та тривалість навчального тижня, дня, занять і відпочинку, а також форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою (відповідно до обсягу навчального навантаження та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, особливостей регіону тощо).

Освітній процес в очному режимі

Запроваджується в приміщеннях або будівлях закладу освіти тільки в межах розрахункової місткості споруд цивільного захисту, що можуть бути використані для укриття учасників освітнього процесу в разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення. Оскільки потужності споруд цивільного захисту в закладі є недостатніми для укриття всіх учасників освітнього процесу, то освітній процес передбачається організувати шляхом розподілу навчального часу в межах годин (змін) упродовж дня, тижня, місяця або семестру.

Освітній процес у дистанційному режимі

Запроваджується в закладах освіти на території ведення бойових дій і тимчасово окупованих територіях. Запроваджується наказом (розпорядженням) засновника закладу освіти за погодженням із керівником адміністрації (без обов'язкового укладення трудового договору про дистанційну роботу в письмовій формі, головною умовою є своєчасне виконання завдань).

Під час організації дистанційного навчання використовуються матеріали Всеукраїнської школи онлайн.

В умовах дистанційного навчання заклад самостійно приймає рішення щодо зняття обмеження на максимальну кількість учнів у класі.

За дистанційною формою робота може виконуватися працівником поза робочим приміщенням, територією власника або уповноваженого ним органу, у будь-якому місці за вибором працівника та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Освітній процес за змішаною формою

Змішана форма поєднує очний і дистанційний режими., при яких практичні та лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – дистанційно.

Форма може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації.

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради   Геннадій   ЦИГАНОВ

**Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської ради
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р.**

школи I ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання; в основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» від 21.02.2018р. № 87, Типової освітньої програми для закладів загальної освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018р. та Лист МОН України від 25.05.2018 р. № 1/9-344 «Про результати аналізу освітньої програми на відповідність Державному стандарту початкової освіти» «Росток», лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» комісії з педагогіки та методики початкового навчання науково-методичної ради з питань освіти МОН України (протокол №2 від 26.02.2019р.)

Освітні галузі № п/п		Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
			1-А	2-А	3-А	4-А
I. Інваріантна складова						
Мовно- літературна	1	Українська мова (навчання грамоти)	7			
	2	Українська мова	-	4	3,5+0,5	3,5+0,5
	3	Літературне читання	-	3	3,5+0,5	3,5+0,5
	4	Англійська мова	2	3	3	3
Математична	5	Математика	4	5	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі)	6	Я досліджую світ	3		3	3
	7	Навколишній світ		3		
Мистецька	7	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	8	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Технологічна	9	Дизайн і технології	1	1	1	1
	10	Інформатика	1	1	1	1
Фізкультурна	11	Фізична культура	2	2	2	2
	12	Ритміка	1	1	1	1
Разом			19+1+ 2(ф)+1(р)	21+1+ 2(ф)+1(р)	22+1+ 2(ф)+1(р)	22+1+ 2(ф)+1 (р)
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня.			20	22	23	23
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових . Всього фінансується			23	25	26	26
Граничний обсяг домашнього завдання			-	45	70	90

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради

Геннадій ЦИГАНОВ

**Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської ради
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р.**

школи I ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання; в основі- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» від 21.02.2018р. № 87, Типової освітньої програми для закладів загальної освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018р., затвердженого наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019р. № 1273

Освітні галузі № п/п		Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
			1-В	2-В	2-Г	4-В
I. Інваріантна складова						
Мовно- літературна	1	Українська мова (навчання грамоти)	7			
	2	Українська мова	-	4	4	4
	3	Літературне читання	-	3	3	3
	4	Англійська мова	2	3	3	3
Математична	5	Математика	4	4	4	4+1
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'я-збережувальна галузі)	6	Я досліджую світ	3	3	3	3
Мистецька	7	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	8	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Технологічна	9	Дизайн і технології	1	1	1	1
	10	Інформатика	-	1	1	1
Фізкультурна	11	Фізична культура	2	2	2	2
	12	Ритміка	1	1	1	1
Усього			19+1+2 (ф)+1(р)	21+2 (ф)+1(р)	21+2+2 (ф)+1(р)	21+2+2 (ф)+1(р)
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	13	Розвиток продуктивного мислення	1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня.			20	22	22	23
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових . Всього фінансується			23	25	25	26
Граничний обсяг домашнього завдання			-	45		90

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради

Геннадій ЦИГАНОВ

Таблиця 3

**Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської ради
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р.**

класів інклюзивної освіти школи I ступеня загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання; в основі-Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» від 21.02.2018р. № 87, Типової освітньої програми для закладів загальної освіти під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018р., затвердженого наказом МОН України «Про затвердження типових освітніх програм для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 08.10.2019р. № 1273

Освітні галузі № п/п		Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
			1-Б	2-Б	3-Б	4-Б
I. Інваріантна складова						
Мовно- літературна	1	Українська мова (навчання грамоти)	7			
	2	Українська мова	-	4	3,5+0,5	4
	3	Літературне читання	-	3	3,5+0,5	3
	4	Англійська мова	2	3	3	3
Математична	5	Математика	4	4	4+1	4+1
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'я- збережувальна галузі)	6	Я досліджую світ	3	3	3	3
Мистецька	7	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	8	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Технологічна	9	Дизайн і технології	1	1	1	1
	10	Інформатика	-	1	1	1
Фізкультурна	11	Фізична культура	2	2	2	2
	12	Ритміка	1	1	1	1
Усього			19+1+2(ф) +1(р)	21+2(ф) +1(р)	21+2+ 2(ф)+1(р)	21+1+ 2(ф)+1(р)
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	13	Розвиток продуктивного мислення	1	1		1
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня.			20	22	23	23
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових . Всього фінансується			23	25	26	26
Граничний обсяг домашнього завдання			-	45	70	90

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради

Геннадій ЦИГАНОВ

Таблиця №4

Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської ради
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р. 5-х класів НУШ школи II ступеня
 загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання-в основі таблиця 1 додатку до
 наказу МОН України від 19.02.2021р.№ 235

Галузь	Інтегровані курси (внутрішньогалузеві)	Предмети	Індекс освітньої галузі	класи		
				5а	5б	5в
Мовно літерат урна		Українська мова	МОВ	4	4	4
		Українська література	МОВ	2	2	2
		Зарубіжна література	МОВ	1,5	1,5	1,5
		Англійська мова	МОВ	4	4	4
Математ ична		Математика	МАО	6	6	6
Природ нична	Природничі науки «Пізнаємо природу»		ПРО	2	2	2
Соціальна та здоров'я збережувал ьна	Здоров'я, безпека та добробут		СЗО	1	1	1
		Етика	СЗО	0,5	0,5	0,5
Громадя нська та історичн а		Вступ до історії України та громадянської освіти	ГЮ	1	1	1
Техноло гічна		Технології	ТЕО	2	2	2
Информа тична		Інформатика	ІФО	2	2	2
Мисте цька	Мистецтво	Образотворче мистецтво	МИО	2	2	2
		Музичне мистецтво	МИО			
Фізична культура		Фізична культура	ФЮ	3	3	3
Усього				31	31	31
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення				0	0	0
Кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)				31	31	31
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня				28	28	28

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради

Геннадій ЦИГАНОВ

Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської ради
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р. 6-7 класів школи II ступеня
 загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання-в основі таблиця 1 додатку до
 наказу МОН України від 20.04.2018р.№ 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин					
		6-А	6-Б	6-В	7-А	7-Б	7-В
I Інваріантна складова							
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5	2,5	2,5	2,5
	Українська література	2	2	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2
Суспільство зна вство	Історія України . Всесвітня історія. Інтегрований курс	2	2	2			
	Історія України				1	1	1
	Всесвітня історія				1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1
Математика	Математика	4+2	4+2	4+2			
	Алгебра				2+1	2+1	2+1
	Геометрія				2+1	2+1	2+1
Природ ознавство	Біологія	2	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	2	2	2
	Фізика				2	2	2
	Хімія				1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Технології	Трудове навчання	2	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Разом		26,5+2,5 +3(ф)	26,5+2,5 +3(ф)	26,5+2,5 +3(ф)	28+2,5 +3(ф)	28+2,5 +3(ф)	28+2,5 +3(ф)
II Варіативна складова							
2.1 Навчальний предмет							
Етика		1	1	1			
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		31	31	31	32	32	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30+3	30+3	30+3	30,5+3	30,5+3	30,5+3

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради

Геннадій ЦИГАНОВ

Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської ради
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2022-2023 н. р.. 8-9 класів школи II ступеня
 загальноосвітнього напрямку з українською мовою навчання-в основі таблиця 1
 додатку до наказу МОН України від 20.04.2018р.№ 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин				
		8-А	8-Б	8-В	9-А	9-Б
I Інваріантна складова						
Мови і літератури	Українська мова	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+1	2+1
	Українська література	2	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1+0,5	1+0,5
	Основи правознавства				1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	1	1
Математика	Алгебра	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1
	Геометрія	2+1	2+1	2+1	2+0,5	2+0,5
Природознавство	Біологія	2	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5	1,5
	Фізика	2+1	2+1	2+1	3	3
	Хімія	2	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	2	2	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		28,5+3,5+ 3(ф)	28,5+3,5+ 3(ф)	28,5+3,5+ 3(ф)	30+3+ 3(ф)	30+3+ 3(ф)
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня		33	33	33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	31,5+3	31,5+3	33+3	33+3

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради

Геннадій ЦИГАНОВ

Запорізька гімназія № 63 Запорізької міської ради
РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН на 2021-2022 н. р. дошкільного підрозділу загальноосвітнього напрямку груп раннього дошкільного віку (3-6-го року життя- освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина»(наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О., авт. колектив – Беленька Г.В., Богініч О.Л., Богданець-Білокаленко Н.І. та ін.)-2016.

№ п/п	Навчальні предмети	3-й рік життя	4-й рік життя	5-й рік життя	6-й рік життя
Інваріантна складова					
1	Ознайомлення із соціумом: - Ознайомлення з предметним/соціальним довкіллям - Розвивальна психологічна діяльність	1 -	1 -	1 0,5	1 1
2	Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
3	Художньо-продуктивна діяльність: - Музична - Малювання - Ліплення - Аплікація	2 1 0,5 0,5	2 1 0,5 0,5	2 1 1 1	2 1 1 1
4	Сенсорний розвиток	1	-	-	-
5	Конструювання	1	1	0,5	1
6	Логіко-математичний розвиток: - Формування елементарних математичних уявлень - Логіка	- -	1 -	1 -	1 1
7	Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування:	1	2	2	1
8	Художня література	1	1	1	1
9	Навчання грамоти	-	-	-	1
10	Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
	Разом:	10	11	12	15

Директор Запорізької гімназії № 63 Запорізької міської ради

Геннадій ЦИГАНОВ